

БАДЕР Валентина Іванівна,

доктор педагогічних наук, професор, професор кафедри теорії і методики початкової освіти,
Глухівський національний педагогічний університет імені Олександра Довженка
e-mail: v_bader@i.ua

УДК 378.016

**ФОРМУВАННЯ ТЕКСТОТВОРЧОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ
ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ У КОНТЕКСТІ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНДАРТУ НА ПРОФЕСІЮ**

Уточнено поняття текстотворчої компетентності у контексті підготовки вчителів початкової школи; визначено лінгвостилістичні засади формування текстотворчої компетентності; виокремлено новітні технології вдосконалення текстотворчої компетентності майбутнього вчителя.

Ключові слова: STEM-освіта; комунікативна компетентність; текстотворча компетентність; інформаційно-цифрова компетентність; учитель початкових класів; інтегрований підхід; інформаційно-цифрові технології навчання.

Постановка проблеми. Стратегія розвитку освіти в Україні ґрунтується на вимогах до підготовки фахівців нової генерації – соціально мобільних, креативних, здатних творчо мислити, застосовувати цифрові технології в навчанні і розвитку протягом усього життя. Відтак спостерігається активізація пошуку перспективних педагогічних технологій, спрямованих на розвиток і саморозвиток особистості, яка постійно дбає про особистісне і професійне зростання. В умовах Нової української школи однією з найважливіших залишається проблема підготовки вчителя початкових класів – гіда у світі безмежної цифрової інформації, здатного ефективно застосовувати сучасні інформаційні технології в навчальному процесі й самоосвіті упродовж життя, швидко і креативно вирішувати завдання професійного й особистісного характеру, вільно послуговуючись усною й писемною формами мовлення, їх жанрами й стилістичними різновидами.

Ключові компетентності, визначені концепцією «Нової української школи», а саме: спілкування державною та іноземними мовами, математична грамотність, компетентності в природничих науках і технологіях, інформаційно-цифрова грамотність, вміння навчатися впродовж життя, соціальні й громадянські компетентності, підприємливість, загальнокультурна, екологічна грамотність і здорове життя, – це ті підвалини, на яких зараз вибудовується концепція вітчизняної STEM-освіти – одного з актуальних на-

прямів інноваційного розвитку у вітчизняному й зарубіжному освітньому просторі.

STEM-освіта (STEM/STEAM/STREAM/STREM) покликана виконати особливу місію – стимулювати інтерес учнів до дисциплін природничо-математичного циклу, підготувати фахівців, здатних упроваджувати STEM-навчання на всіх освітніх рівнях.

Заслугує на увагу й той факт, що з появою вчителів-блогерів, онлайн-тренерів і репетиторів суспільство заговорило про нові, перспективні педагогічні спеціальності – андрагог, тьютор, модератор. Вочевидь вимоги щодо підготовки сучасного, професійно компетентного вчителя початкових класів, готового до кардинальних змін, дедалі будуть зростати, а проблема оновлення змісту методики навчання текстотворчої діяльності майбутнього фахівця набуватиме усе більшої актуальності.

У наукових студіях учених зазначається, що процес інтегрування STEM в усіх країнах, у тому числі й в Україні, відбувається доволі активно, різними шляхами, із застосуванням різних технологій і засобів. У європейському науковому дискурсі останнім часом наголошується на зміцненні й розширенні взаємодії між наукою, творчістю, підприємницькою й інноваційною діяльністю. Концептуальні підходи та практичні напрями реалізації STEM-освіти розглядаються такими зарубіжними науковцями, як Charles Henderson, Mark Connolly, Erin L. Dolan, Noah Finkelstein, Scott Franklin, Shirley Malcom, Chris Rasmussen, Kacy Redd, Kristen St. John, Courtney K. Baker, Terrie M. Galanti, Todd R. Kelley, J. Geoff Knowles. Увагу привертають дослідження, пов'язані зі створенням навчальних програм, заснованих на міждисциплінарному й проектному підходах. Серед технічних і технологічних засобів реалізації STEM-підходу віддається перевага Інтернету, хмарним технологіям, GPS, смартфонам, планшетах, персональним комп'ютерам. Їх за-

стосування і покликане формувати STEM-навички, необхідні для організації проектної діяльності як такої, що посідає нині чільне місце в навчальному процесі.

Результати наукових досліджень таких вітчизняних педагогів і науковців, як В. Андрієвська, В. Величко, Н. Гончарова, С. Горбенко, О. Данилова, К. Крутій, О. Лозова, Н. Морзе, О. Патрикеева, І. Чернецький, В. Шарко та ін. дозволяють констатувати, що STEM-освіта розглядається як перспективна форма інноваційної освіти в Україні, заснована на інтегрованому й проектному підходах. Учені розкривають сутність поняття STEM-освіта, розробляють концептуальні засади її упровадження, визначають напрями, структуру й зміст на кожному з етапів навчання, описують науково-педагогічний досвід упровадження ідей STEM-освіти.

Вирішення цієї проблеми, на думку науковців, можливе за умови перегляду моделей освіти, освітніх програм, методів організації навчання з погляду професійного розвитку майбутніх учителів початкової школи у сферах науки, технології, інжинірингу й математики, упровадження інноваційних технологій, насамперед цифрових, у шкільну й вищу освіту (STEM).

Зазначимо, що особливого значення у цьому контексті набуває текстотворча компетентність – знання про тексти усної й писемної форм мовлення, різні за жанрами й стилями, здатність їх продукувати за наявності необхідних текстотворчих умінь і навичок. Істотні зміни у комунікативній сфері суспільства, поява професійно орієнтованих інформаційно-комунікативних технологій формування комунікативної компетентності на різних ступенях навчання мов, потреба у фахівцях, здатних оперативно реагувати на світові й вітчизняні тенденції в освіті зумовляють необхідність у модифікації методичної системи формування мовленнєво-комунікативних знань, умінь і навичок школярів, студентів, учителів, проведення вченими нових методичних досліджень текстотворчої діяльності в умовах широкого впровадження електронних засобів навчання.

Теоретико-методологічні засади формування текстотворчої компетентності доволі ґрунтовно визначено у працях таких знаних учених, як М. Вашуленко, Н. Голуб, О. Глазова, Л. Варзацька, О. Копусь, Л. Кратасюк,

І. Кухарчук, О. Кучерук, С. Омельчук, О. Петрук, О. Семенов та ін. Упродовж останнього десятиліття у працях нової генерації лінгводидактів розробляються лінгводидактичні моделі формування текстотворчих умінь, що ґрунтуються на особистісно орієнтованому, компетентнісному, комунікативно-діяльнісному, когнітивному, функційно-стилістичному й текстоцентричному підходах (О. Божко, А. Гамза, Т. Гнаткович, О. Гриджук, Т. Гульчук, В. Зінченко, Н. Єрмак, В. Карпалюк, Н. Перхайло та ін.).

Текстотворча компетентність, на думку вчених, – це один із основних індикаторів сформованості професійної, адже тільки добре підготовлений учитель здатний навчити своїх вихованців чітко й грамотно висловлювати думки (усно й письмово), встановлювати причиново-наслідкові зв'язки, ілюструвати поняття відповідними прикладами, удосконалювати стиль письма, домагатися успіху в комунікації, адаптуватися до мінливих умов сучасності. Необхідною умовою формування текстотворчої компетентності майбутнього вчителя є текстотворча діяльність, яка спирається на знання особистістю законів мови, її одиниць і потенційних можливостей [4].

Однак при стрімкому зростанні комунікаційної ролі Інтернету в соціумі, застосуванні цифрових освітніх технологій (блог-технології, веб-квесту, мобільного навчання, цифрового сторітелінгу, веб-проектів, майндмепінгу тощо) пошук шляхів удосконалення процесу формування текстотворчої компетентності майбутніх учителів початкової школи становить актуальну наукову проблему, адже електронні тексти як продукт інформаційно-цифрової діяльності відмінні за механізмами сприймання, розуміння, творення, структурою, мовностилістичним оформленням тощо. Різняться вони й жанровим розмаїттям. Проблема організації текстотворчої діяльності в Мережі постає сьогодні з ще більшою гостротою й у зв'язку з подальшим розробленням теоретичних засад Інтернет-комунікації. Поява нового комунікативного середовища – Інтернет із його українськомовним сегментом – спонукає вчених до подальшого розроблення теорій тексту, функційної стилістики, жанрознавства, опису моделі комунікації з урахуванням специфіки таких важливих параметрів, як ситуація та сфера спілку-

вання у процесі Інтернет-комунікації, стиль мовлення, інтенціональний фактор, форми мовлення, стратегії використання мовностилістичних засобів (І. Артамонова, О. Горошко, О. Жигаліна, О. Землякова, Л. Компанцева, О. Мелещенко, М. Мельник, О. Тищенко, С. Чемеркін та ін.).

Як зазначають дослідники, Інтернет, де здебільшого відбувається спілкування між комунікантами за допомогою писемних текстів, видозмінює їх, витворюючи новий спосіб комунікації, яка за зовнішніми ознаками нагадує усний різновид розмовного стилю. Використання знаків-символів, не властивих традиційній писемній мові (зокрема емотиконів), створення ефекту звукової мови, невідворотність у часі, послугування певними словесними формулами тощо наближають писемний різновид комунікації в Інтернеті до його усного варіанта [6].

Мета статті полягає в уточненні поняття «текстотворча компетентність майбутніх учителів початкових класів» з погляду особливостей функціонування текстів в Інтернеті; конкретизації текстотворчих умінь, необхідних для продукування електронних текстів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Як свідчить аналіз нормативних документів [1–3], з-поміж ключових компетентностей сучасного вчителя початкових класів важливе місце належить комунікативній, бо саме вона стимулює високий рівень критичного, креативного мислення; впливає на розвиток умінь проектувати, працювати з інформацією, здійснювати комп'ютерну обробку текстів, аналізувати, робити висновки, конструювати, працювати над проектами в команді тощо. Адже саме мова служить засобом доступу до освітніх ресурсів, обміну інформацією, розвитку та самореалізації суб'єктів освітньої діяльності, а усне і писемне мовлення значною мірою визначають хід мисленнєвого процесу, характер міжособистісного спілкування, добір елементів мовного коду в конкретній мовленнєвій ситуації. Тож інтегрування мови / мовлення у структуру STEM-освіти є необхідною умовою фахової підготовки вчителя початкової школи, який повинен уміти швидко опрацювати здобуту інформацію, використовувати набуті знання і вміння для творчого розв'язання

проблем; вільно орієнтуватися в різноманітних комунікативних ситуаціях, виявляти ініціативність під час спілкування, виконувати різні ролі в колективі; застосовувати вербальні й невербальні засоби з метою взаємодії у групі; вільно послуговуватися усною і писемною формами мовлення як засобами самовираження при безпосередньому контакті й у віртуальному просторі. Обидві форми мовленнєвої діяльності забезпечують формування комунікативної компетентності, у тому числі її надважливого складника – текстотворчої. Тож формування текстотворчої компетентності у взаємозв'язку з інформаційно-цифровою – надважливе завдання фахової підготовки сучасного вчителя початкових класів у контексті вимог Професійного стандарту на професію «Вчитель початкової школи» [3].

Серед найбільш поширених у професійній діяльності вчителя є тексти наукового, публіцистичного й офіційно-ділового стилів. Тож виокремимо серед загальних ознак інтернетних текстів зазначених стилів саме ті, які, на наш погляд, є визначальними у процесі формування його текстотворчої компетентності, а саме: стислість, фрагментарність, абстрагованість, афористичність, непослідовність, інтерактивність, діалогічність, тяжіння текстів наукового й офіційно-ділового стилів до розмовності (вживання засобів усної розмовної мови).

Науковий Інтернет-стиль відображає специфіку науково-педагогічної діяльності вчителя і представлений насамперед персональними сайтами, блогами, електронними посібниками, підручниками, довідковою літературою. Мовне оформлення зазначених жанрів наукового стилю відрізняється суттєвим нашаруванням розмовної лексики (блоги, сайти), змінами в синтаксичній системі. Дедалі прийнятними стають такі риси наукових текстів, як авторська індивідуальність, виразність, емоційність, дієвість, лаконічність, дохідливість. Із поширенням електронних письмових текстів (підручники, посібники) істотно змінюється традиційне уявлення про створення, сприймання і збереження наукової інформації, способи використання її з навчальною метою. Адже такі тексти відрізняються нелінійністю, скомпресованістю, фрагментарністю, гіпертекстуальністю тощо (С. Данилюк,

Н. Семчинська, С. Шліхта та ін.). Безперечно, стратегії і тактики продукування наукових текстів істотно різняться порівняно з традиційними, а отже вимагають оновлення комплексних знань і дидактичних засобів формування вмінь із функційної стилістики.

Серед провідних ознак текстів публіцистичного стилю є застосування гіперпосилань, які забезпечують нелінійне прочитання. Важливе місце у публіцистичному дискурсі займають такі жанри спілкування з користувачами, як педагогічна онлайн-конференція, новини, реклама (інформація про тренінги, наприклад). У текстах цього стилю так само доволі часто реалізуються засоби розмовної мови. Специфіка мовних засобів таких жанрів виявляється й у використанні неускладнених синтаксичних конструкцій, великих літер, наявності візуального розчленування інформаційних блоків, функціонуванні неологізмів тощо.

З-поміж жанрів офіційно-ділового стилю помітне місце у текстотвірчій діяльності вчителя займають анкета, автобіографія і резюме. У цих жанрах преважує вибір коротких форм, чіткість, стандартизація при поданні інформації. Однак у таких текстах спостерігається й неправильне вживання великої літери, помилкове написання дати, неправильне скорочення, використання афіксів, не притаманних для української мови тощо.

На особливу увагу заслуговують твіт-тексти як комунікативна одиниця Інтернет-жанру (О. Горошко, О. Землякова, О. Мелещенко). Вони виконують такі функції: контактостановлення, консолідування, презентаційна, соціалізація, інформаційна, освітня, релаксаційна. Чіткість, лаконічність, конкретність – головні риси твіт-текстів. Виявлення цих ознак забезпечується функціонуванням спеціальної лексики, синтаксичними структурами.

Разом із тим, низка помилок, якими рясніють інтернетні тексти (недотримання орфографічних та інших літературних норм) призводить до появи значної кількості ненормативних текстів. Серед них можна назвати механічні огріхи машинного набирання тексту, порушення орфографічних чи пунктуаційних правил або небажання їх використовувати, прості орфографічні описки, пунктуаційні помилки. Не завжди досконалим є

технічне виконання: відсутність уніфікації щодо графічних знаків (тире, лапок), неоднакове, нестандартне розміщення одиниць тексту – абзаців, заголовків тощо. Тож методика роботи над усуненням помилок в електронних текстах – один із важливих напрямів у формуванні текстотвірчої компетентності майбутнього вчителя.

Отже, аналіз сучасних лінгвістичних досліджень у контексті Професійного стандарту на професію «Вчитель початкової школи» дає можливість уточнити базові складники текстотвірчої компетентності та їхнє змістове наповнення, а саме: текстознавчий, функційно-стилістичний та інформаційно-цифровий. Текстознавчий складник містить загальні знання про текст як засіб комунікації, його структуру й мовне оформлення. Функційно-стилістичний складник розглядаємо як такий, що включає базові знання про стилі й жанри текстів, їхнє мовностилістичне оформлення; знання про специфіку сприймання, розуміння і текстотворення інтернетних текстів, різних за стилями й жанрами. Інформаційно-цифровий складник містить знання про сучасні цифрові засоби й технології їхнього застосування в процесі текстотворення.

Серед базових текстотвірчих умінь акцентуємо увагу на таких: уміння усвідомлювати тему висловлювання і будувати його відповідно до окресленої теми; визначати основну думку майбутнього тексту, будувати власне висловлювання з урахуванням певного задуму і комунікативної стратегії; збирати і систематизувати матеріал для побудови власного тексту; планувати зміст висловлювання, правильно і свідомо добирати необхідні мовні засоби для оформлення висловлювання відповідно до ситуації спілкування; знаходити і виправляти огріхи у мовному оформленні та у змісті й побудові власних висловлювань; оцінювати текст з погляду його змісту, форми, задуму і мовного оформлення.

Функційно-стилістичний компонент передбачає формування вмінь аналізувати Інтернет-тексти, віднаходити їх функційно-стилістичні маркери, вміння будувати й редагувати тексти різних стилів і жанрів, враховуючи закономірності використання в них мовно-стилістичних засобів.

Уточнюючи зміст інформаційно-цифрового складника текстотворчої компетентності, акцентуємо увагу, по-перше, на формуванні вмінь використовувати цифрові технології (блог-технологія, веб-квест, технологія мобільного навчання, цифровий сторітелінг, веб-проекти, онлайн-тренінги, технологія майндмепінгу тощо); по-друге, на розвитку вмінь і навичок застосовувати технічні і технологічні засоби реалізації STEM-підходу (Інтернет, хмарні технології, GPS, смартфони, планшети, персональні комп'ютери) з метою засвоєння знань із різних галузей, а також під час текстотворення.

Отже, розв'язання окреслених проблем вимагає від викладачів лінгвістичних, лінгводидактичних і комп'ютерно-орієнтованих дисципліни створення унікального навчального середовища в аудиторії й поза її межами, інноваційного викладання та навчання, поглиблення процесу навчання різними технологіями, розроблення нових, комп'ютерно-орієнтованих методичних систем, їхнього супроводу, аналізу, управління навчальним процесом і його коригування.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У навчанні текстової діяльності важливо спиратися на ті динамічні процеси, які впливають на формування стилю, появу нових законів у мовній системі Інтернет-текстів, нову культуру інформаційного середовища. Перспективними вважаємо розроблення теоретичних засад лінгводидактичної системи формування комунікативних умінь і навичок майбутніх учителів початкової школи, необхідних для спілкування в інформаційно-цифровому середовищі.

Список бібліографічних посилань

1. Концепція Нової української школи. М-во освіти і науки України. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
2. Проект концепції STEM-освіти в Україні. М-во освіти і науки України. URL: http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf.
3. Професійний стандарт на професію «Вчитель початкової школи». URL: https://www.auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u-137/standart_uchytelya_pochatkovoyi_shkoly.pdf.
4. Голуб Н.Б. Особливості текстотворчої діяльності учнів 5–7 класів в умовах компетентнісного навчання української мови. *Науковий часопис НПУ імені М.П. Драгоманова. Серія 16: Творча особистість*

тість учителя: проблеми теорії і практики. 2013. Вип. 20. С. 72–76.

5. Жигаліна О.О. Блог як гіпержанр інтернеткомунікації. *Психолінгвістика.* 2009. Вип. 4. С. 210–216.
6. Чемеркін С.Г. Українська мова в Інтернеті: поза-мовні та внутрішньо-структурні процеси: монографія. Київ, 2009. 240 с.
7. Шарко В. Модернізація системи навчання учнів STEM-дисциплін як методична проблема. *Наукові записки Херсонського державного університету. Сер. Проблеми методики фізико-математичної і технологічної освіти.* 2016. № 10. Т. 3. С. 160–165.
8. Henderson C., Connolly M., Dolan E.L., Finkelstein N., Franklin S., Malcom S., Rasmussen C., Redd K. and John K.St. (2017). Towards the STEM DBER Alliance: why we need a discipline-based STEM education research community. *International Journal of STEM Education.* Available on-line at <https://doi.org/10.1186/s40594-017-0076-1>.
9. Baker C.K. and Galanti T.M. (2017). Integrating STEM in elementary classrooms using model-eliciting activities: responsive professional development for mathematics coaches and teachers. *International Journal of STEM Education.* Available on-line at <https://doi.org/10.1186/s40594-017-0066-3>.

References

1. Concept of the New Ukrainian School. Ministry of Education and Science of Ukraine. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/news/Новини/2018/12/12/11/20-11-2018rekviz.pdf>
2. STEM-Education Concept in Ukraine. Ministry of Education and Science of Ukraine. Retrieved from http://mk-kor.at.ua/STEM/STEM_2017.pdf.
3. Professional standard for the "Primary School Teacher" profession. Retrieved from https://www.auc.org.ua/sites/default/files/sectors/u137/standart_uchytelya_pochatkovoyi_shkoly.pdf.
4. Golub, NB (2013). Features of the text-making activity of pupils of 5-7 grades in conditions of competence education of the Ukrainian language. *Scientific journal of NPU named after MP Drahomanov Series 16: The Creative Personality of a Teacher. The Problems of Theory and Practice.* 20. 72–76.
5. Zhigalina, O.O. (2009). Blog as a Hypermarket of Internet Communications. *Psycholinguistics.* 4. 210–216.
6. Chemerkin, SG (2009). Ukrainian language on the Internet: extra-curricular and internal structural processes: monograph. Kiev. 240 p.
7. Sharko, V. (2016). Modernization of STEM-discipline students' learning as a methodological problem. *Scientific notes of the Kherson State University. Series: Problems of Methodology of Physical-Mathematical and Technological Education.* 10. 3. 160-165.
8. Henderson C., Connolly M., Dolan E.L., Finkelstein N., Franklin S., Malcom S., Rasmussen C., Redd K. and John K.St. (2017). Towards the STEM DBER Alliance: why we need a discipline-based STEM education research community. *International Journal of STEM Education.* Available on-line at <https://doi.org/10.1186/s40594-017-0076-1>.
9. Baker C.K. and Galanti T.M. (2017). Integrating STEM in elementary classrooms using model-eliciting activities: responsive professional development for mathematics coaches and teachers. *International Journal of STEM Education.* Available on-line at <https://doi.org/10.1186/s40594-017-0066-3>.

BADER Valentina,

Doctor of Pedagogical Sciences, Professor, Professor of Theory and Methodology of Primary Education Department,
Oleksandr Dovzhenko Glukhov National Pedagogical University

FORMATION OF TEXTBODY COMPETENCE OF FUTURE TEACHERS IN THE PRIMARY SCHOOL IN THE CONTEXT OF THE PROFESSIONAL STANDARD FOR PROFESSION

Abstract. *Problem.* The strategy for the development of education in Ukraine is based on the requirements for the training of specialists of a new generation - socially mobile, creative, able to think creatively, apply digital technologies in education and development throughout life. In the conditions of the New Ukrainian School, one of the most important problems is the preparation of a primary school teacher who can effectively use modern information technologies in the educational process and self-education throughout life, to solve the problems of professional and personal nature quickly and creatively, freely using the oral and written forms of speech, their genres and stylistic varieties.

The purpose of the study is to clarify the concept of "literacy competence of future teachers of primary classes" in terms of features of the operation of texts on the Internet; specification of the text creation skills necessary for the production of electronic texts. The following research methods were used to solve the problem: abstract-logical - for generalization of theoretical material on the problem of vocational training of future teachers of elementary school; synthesis, analysis and synthesis - for the analysis of linguistic studies in the aspect of Internet communication, clarification of the concept of "literary competence of the elementary school teacher", specification of the content of its components, definition of the text-creation skills necessary for the production of stylistically differentiated electronic texts.

The main results of the study: the concept of "literacy competence of future teachers of elementary classes" is clarified in terms of features of the operation of texts on the Internet; the text creation skills necessary for the production of electronic texts and the technology of their formation are defined.

Scientific novelty of research results. The concept of "literary competence" is specified, the basic components of text-making competence are defined and their content content is defined, namely: text-based, functional-stylistic and informational-digital. The text-based component contains general knowledge of the text as a means of communication, its structure and linguistic design. We consider the functional-stylistic component to include basic knowledge about the styles and genres of texts, their language-style design; knowledge of the specifics of perception, understanding and text-making of Internet texts, different in styles and genres. Information and digital component contains knowledge about modern digital

means and technologies of their application in the process of text creation.

Among the basic text-making skills we focus on the following: the ability to understand the topic of speech and build it in accordance with the outlined theme; to determine the main idea of the future text, to collect and systematize the material for building its own text; to plan the content of the utterance, to correctly and consciously acquire the necessary language means for making the statement in accordance with the situation of communication; to find and correct the flaws in the language design and content.

Functional-stylistic component involves the formation of skills to analyze Internet texts, find their functional stylistic markers, the ability to build and edit texts of different styles and genres.

Clarifying the content of the information and digital component of literacy competency, we emphasize, firstly, the formation of skills to use digital technologies (blog technology, web quest, mobile learning technology, digital publishing, web projects, online trainings, maintomping technology, etc.); secondly, to develop the skills and abilities to apply the technical and technological means of implementing the STEM approach (Internet, cloud technologies, GPS, smartphones, tablets, personal computers) in order to learn knowledge from different fields, as well as during text creation.

Conclusions and specific suggestions of the author. In the study of text activity it is important to rely on those dynamic processes that affect the formation of style, the emergence of new laws in the language system of Internet texts, a new culture of the information environment. We consider the development of the theoretical foundations of the linguistic-pedagogical system of forming communicative skills and skills of future primary school teachers, necessary for communication in the information-digital environment.

Keywords: STEM-education; communicative competence; literacy competence; information and digital competence; elementary school teacher; integrated approach; information and digital learning technologies.

Одержано редакцією 14.01.2019
Прійнято до публікації 20.01.2019

DOI 10.31651/2524-2660-2019-2-92-98

ORCID 0000-0001-5387-1115

МИКАЕЛЯН Гамлет Суренович,

доктор педагогических наук, кандидат физико-математических наук, профессор,
заведующий кафедрой математики и методики ее преподавания,
Армянский государственной педагогической университет имени Х. Абовяна,
Республика Армения
e-mail: h.s.mikaelian@gmail.com

УДК 372.851

КУЛЬТУРА РЕЧИ, КАК ОСНОВА ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ УЧИТЕЛЯ МАТЕМАТИКИ

В профессиональной области широко распространены термин «культура математической речи», что, похоже, воспринимается как идеал уравновешенной, аргументированной, логической, четкой речи. Именно достижение этого идеала является целью каждого ученика

общеобразования, для чего математическая речь учителя математики должна быть этим идеалом.

Ключевые слова: культура речи; культура математической речи; культура речи учителя; математическое образование.